

Інформаційний листок пацієнта щодо ESBL (ESBL patient information leaflet)

Що таке ESBL?

ESBL — це мікроорганізми (бактерії), які живуть у кишківнику. ESBL — це абревіатура від англ. «extended-spectrum beta-lactamase producer» — продукція бета-лактамази розширеного спектра. У цьому листку ми використовуємо лише абревіатуру.

ESBL є стійкими до багатьох антибіотиків. Це означає, що їх важче вбити антибіотиками, ніж інші поширені мікроорганізми, що живуть у кишківнику. Іноді ці стійкі до антибіотиків мікроорганізми називають «супербактеріями». ESBL дуже схожі на іншу супербактерію CPE (ентеробактерії, що продукують карбапенемазу). Різниця полягає в тому, що в CPE ще вища стійкість до антибіотиків, ніж у ESBL.

Найчастіше ESBL живуть у кишківнику більшості людей і не приносять жодної шкоди й не викликають інфекції. Але іноді вони можуть потрапляти в сечовий міхур і викликати його інфекцію (цистит) або інфекцію нирок (пієлонефрит) навіть у тих людей, у яких зазвичай усе гаразд зі здоров'ям.

У деяких пацієнтів ESBL можуть спричиняти дуже серйозну інфекцію, наприклад, у тих, що потребують інтенсивної терапії або проходять хіміотерапію. У разі появи інфекції, викликаної ESBL, її лікують спеціальними антибіотиками, але деякі звичайні антибіотики на неї не діють. Якщо у вас виникає серйозна інфекція, викликана ESBL, лікарям необхідно дізнатися про це якомога швидше, щоб відразу призначити вам потрібний антибіотик.

Повідомте медичний персонал, якщо ви перебували на стаціонарному лікуванні в іншій лікарні протягом останніх 12 місяців або вам повідомляли, що у вас стійка до антибіотиків інфекція чи супербактерія. Нам потрібна ця інформація для призначення правильного лікування.

Як у мене з'явилися ESBL?

ESBL зараз більш поширені, ніж це було 20 років тому. У зв'язку з таким поширенням зазвичай важко сказати, де ви їх підхопили. Вони можуть жити у вашому кишківнику місяці чи навіть роки, перш ніж їх наявність підтвердиться тестом. Це пояснюється тим, що в більшості людей ESBL живуть у кишківнику протягом тривалого часу й не приносять шкоди.

ESBL поширені в деяких тварин і в деяких видах сирого м'яса. ESBL більш поширені в деяких країнах. Саме тому люди деколи підхоплюють ESBL у відпустці, відрядженні за кордоном або під час лікування в інших країнах.

Двадцять років тому ESBL зустрічалися дуже рідко й здебільшого в людей, які проводять багато часу в лікарні. Ви можете підхопити ESBL в лікарні, але зараз вони також поширені в центрах сестринського догляду, серед людей вдома та в спільноті.

Якими є симптоми бактерії ESBL?

Доки бактерія ESBL перебуває у вашому кишківнику, вона не викликає хвороби. Вона не спричиняє діареї чи болю в животі. Однак, якщо ESBL потрапляє в сечовий міхур, нирки чи кров, вона може викликати інфекцію. Коли це трапляється, у людини часто підвищується температура, з'являється біль і озноб, як за будь-якої іншої інфекції. Єдина різниця в тому, що під час лікування більшість звичайних антибіотиків не допоможуть. Вашому лікарю доведеться призначити вам спеціальні антибіотики для лікування інфекції, викликані ESBL.

Як довго в мене буде ESBL?

Бактерія ESBL може жити у вашому кишківнику місяці чи навіть роки. Якщо вам не доводиться приймати антибіотики тривалий час, ви збільшите вірогідність її зникнення. Якщо ви часто приймаєте антибіотики, ESBL швидко не зникнуть.

Як можна зменшити поширення ESBL?

Найкращим способом зупинення поширення всіх бактерій і вірусів є підтримання чистоти ободка унітаза, ручки змивання й сидіння, а також ретельне миття рук після відвідування туалету, перед їдою та після контакту з сирим м'ясом.

Якщо ви опинитеся в лікарні, ви можете помітити, що персонал особливо ретельно миє руки після догляду за вами. Іноді вони носять фартухи й рукавички. Також вам можуть надати окрему палату, якщо це можливо. Ці кроки призначені для зменшення поширення ESBL в лікарні. Тому важливо повідомляти персоналу, якщо вам відомо про наявність у вас ESBL.

Що відбудеться, коли мене випишуть додому?

Ризик того, що ESBL може завдати серйозної шкоди людям із досить добрим станом здоров'я, — дуже низьким. Вам не потрібно робити нічого іншого після повернення до звичного життя

вдома чи за його межами. Ви можете прати одяг і постільну білизну та мити посуд як зазвичай. Як і всім іншим, ми рекомендуємо вам ретельно мити руки. Кожен повинен мити руки перед їдою чи її приготуванням. Чисті руки захищають вас та інших від поширення більшості мікроорганізмів, не лише ESBL.

Постійна належна практика гігієни рук допомагає запобігати поширенню бактерій і вірусів. Коли ви користуєтеся туалетом, дуже важливо залишати його чистим і в такому стані, у якому ви б хотіли його бачити.

Додаткова інформація

Звертайтеся до медичного персоналу, який доглядає за вами, якщо у вас виникнуть запитання або вам знадобиться додаткова інформація про ESBL. Інформацію про гігієну рук, контроль інфекцій і боротьбу з супербактеріями вдома можна переглянути за посиланням www.hse.ie/infectioncontrol